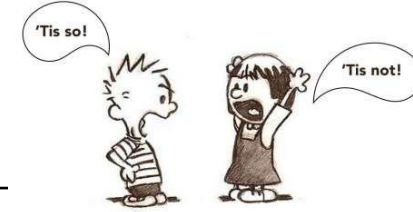

Fagdag 13/2: Fordeling av goder og sosial ulikhet

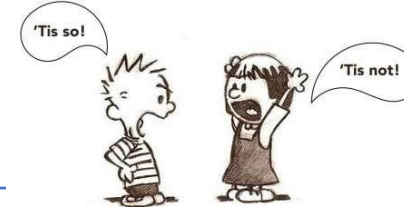
Prosjektbeskrivelse		Kompetansemål/Læringsmål
<p>Vi tar utgangspunkt i en problemstilling fra hvert kapittel i del 5: Fordeling av goder. Klassa deles i 4 grupper. På hver gruppe får hver elev en rolle som styrer argumentasjonen i debatten. Alle må sette seg inn i sin problemstilling, lese kildene som hører til og finne gode egne synspunkter til tema. Alle må også vite om motstandernes synspunkter. Bruk disposisjonsskjema under.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • drøfte konsekvenser av ulik organisering av arbeid og vurdere betydningen av arbeid og produksjon for individ og samfunn • vurdere ulike former for arbeidsdeling og drøfte sammenhenger mellom teknologi, produksjon og samfunnsendringer • vurdere hvordan politiske ideologier behandler makt- og fordelings spørsmål, og drøfte oppfatninger av rettferdighet og fordeling • drøfte sammenhenger mellom sosiale prosesser og sosial ulikhet på individ- og samfunnsnivå, og muligheter for å skape bærekraftige samfunn • reflektere over årsaker til marginalisering i samfunnet og utforske og vurdere tiltak som kan motvirke utenforskap og fremme inkludering • bruke teorier om lagdeling og klasser for å drøfte sosial ulikhet
Tid	Problemstillinger	
08.10	Forberedelser. Lese kilder og sette seg inn i saken	<p>Ungdom og boligmarkedet Illustrerer dagens boligmarked makt- og godefordeling i samfunnet vårt? Hva kan gjøres for at ungdom skal komme lettere inn på boligmarkedet?</p> <p>Utdanning I Norge har alle barn og unge lovfestet rett til utdanning. Samtidig finnes det klare innslag av konkurranse i det norske utdanningssystemet. Mange strever med å få gode nok karakterer til å komme inn på det studiet de ønsker seg, og at muligheten til høyere utdanning er skjevfordelt i samfunnet. Hva kan vi gjøre for å rette opp i dette?</p>
11.00	Forberedelser. Finne egne synspunkter og motstandernes meninger	<p>Unge uføre er samfunnets underklasse. I dag er det sterk økning i antall unge uføretrygdede. Ekskludering fra arbeidslivet kan fort skape taperstempling og føre ungdom mot skyggesamfunn. Hva kan gjøres for at unge uføre skal føle seg inkludert i samfunnet?</p>
13.00	Debatter 4x30 min	<p>Fattigdom i Norge Over 100.000 unge i alderen 18-34 år og over 70.000 barn regnes som fattige i Norge. Vi diskuterer årsakene til fattigdommen, og hva som kan gjøres for å redusere antall fattige i verdens rikeste land.</p>
Vurdering:		Formell muntlig vurdering Se vurderingskriterier under

Problemstilling til Goder, makt og fordeling	Debattanter:
---	---------------------

Fagdag 13/2: Fordeling av goder og sosial ulikhet

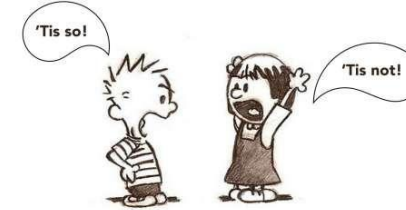
Ungdom og boligmarkedet Illustrerer dagens boligmarked makt- og godefordeling i samfunnet vårt? Hva kan gjøres for at ungdom skal komme lettere inn på boligmarkedet?	Eiendomsmegler Høyre SV Studentorganisasjonen Sosiolog
Forberedelse	
<ol style="list-style-type: none">1. Les kildene og lag kortfatta notater og stikkord som er relevante for debatten.2. Formuler et hovedsyn ut fra kildene og den rollen du skal ha i debatten Finn minst tre argumenter for hovedsynet og begrunn dem. Systematiser argumentasjonen.3. Formuler motdebattantenes hovedsyn. Lag motargumenter og begrunn dem ut fra eget hovedsyn. Du bør ha tre motargumenter.	
Kilder	
Læreboka Sosio kapittel 13 NRK: https://www.nrk.no/ostlandssendingen/dobbelt-sa-mange-unge-bor-hjemme-1.8291403 Høyre: https://hoyre.no/politikk/var-politikk/bolig/ Dagsavisen: https://www.dagsavisen.no/moss/nyheter/2021/07/16/unge-sliter-med-a-komme-seg-inn-pa-boligmarkedet/ Aftenposten: https://www.aftenposten.no/norge/i/LAye4/unge-sliter-med-aa-kjoepe-bolig Studentorganisasjonen: https://student.no/aktuelt/pressemeldinger/et-leiemarked-ute-av-kontroll SV: https://www.sv.no/blog/a-aa/bolig/ VG: http://www.vg.no/nyheter/innenriks/boligmarkedet/eiendomsmegler-om-boligmarkedet-i-oslo-spinnvilt/a/23768726/	

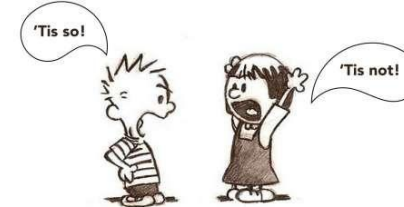
Fagdag 13/2: Fordeling av goder og sosial ulikhet

Problemstilling til kapittel 13: Goder, makt og fordeling	Debattanter:
<p>Utdanning</p> <p>I Norge har alle barn og unge lovfestet rett til utdanning. Samtidig finnes det klare innslag av konkurranse i det norske utdanningssystemet. Mange strever med å få gode nok karakterer til å komme inn på det studiet de ønsker seg, og at muligheten til høyere utdanning er skjevfordelt i samfunnet. Hva kan vi gjøre for å rette opp i dette?</p>	<p>SV: Høyre: Studentorganisasjonen: Departementsråd Høyere utdanning Sosiolog</p>
<p>Forberedelse</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Les kildene og lag kortfatta notater og stikkord som er relevante for debatten. 2. Formuler et hovedsyn ut fra kildene og den rollen du skal ha i debatten Finn minst tre argumenter for hovedsynet og begrunn dem. Systematiser argumentasjonen. 3. Formuler motdebattantenes hovedsyn. Lag motargumenter og begrunn dem ut fra eget hovedsyn. Du bør ha tre motargumenter. 	
<p>Kilder</p>	
<p>Læreboka Sosio kapittel 13 VG: https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/G34jax/disse-studiene-er-vanskeligst-aa-komme-inn-paa Aftenposten: https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/X619Lm/trenger-man-over-seks-i-snitt-for-aa-bli-lege-overhodet-ikke FHI: https://www.fhi.no/nettpub/hin/samfunn/sosiale-helseforskjeller/ SSB : https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/okende-sosiale-forskjeller-mellom-utdanningsgrupper Utdanningsforbundet : https://www.utdanningsforbundet.no/nyheter/2022/sosial-ulikhet--skolen-kan-ikke-lose-alt/ VG : https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/PoKgB5/hadde-21-seksere-kom-fortsatt-ikke-inn-noe-er-galt-med-systemet SV: https://www.sv.no/blog/a-aa/hoyere-utdanning/ Høyre: https://hoyre.no/politikk/var-politikk/skole/</p>	

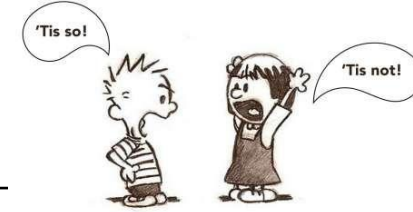
Fagdag 13/2: Fordeling av goder og sosial ulikhet

Problemstilling til kapittel 13: Sosial ulikhet – lagdeling og klasser	Debattanter:
<p>Unge uføre er samfunnets underklasse.</p> <p>I dag er det sterk økning i antall unge uføretrygdede. Ekskludering fra arbeidslivet kan fort skape taperstempling og føre ungdom mot skyggesamfunn. Hva kan gjøres for at unge uføre skal føle seg inkludert i samfunnet?</p>	<p>Arbeidsgiver Høyre SV Uføres Landsorganisasjon Sosiolog:</p>
<p>Forberedelse</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Les kildene og lag kortfatta notater og stikkord som er relevante for debatten. 2. Formuler et hovedsyn ut fra kildene og den rollen du skal ha i debatten Finn minst tre argumenter for hovedsynet og begrunn dem. Systematiser argumentasjonen. 3. Formuler motdebattantenes hovedsyn. Lag motargumenter og begrunn dem ut fra eget hovedsyn. Du bør ha tre motargumenter. 	
<p>Kilder</p>	
<p>Læreboka Sosio kapittel 14 Dagbladet: http://www.dagbladet.no/kultur/de-ekskluderte-og-de-inkluderte/60179425 Forskning.no: http://forskning.no/2015/06/arbeidsledige-har-darligere-helse-enn-de-oppgir Arbeidslivet.no: https://www.arbeidslivet.no/velferd/sosialpolitikk/nye-regler-for-kombinasjon-av-uforetrygd-og-arbeid Adresseavisa: https://www.adressa.no/midtnorskdebatt/i/3EBWRd/leon-bafondoko-kanskje-er-det-for-tidlig-aa-bli-erklart-ufoer-i-saa-ung-alder Høyre: https://hoyre.no/politikk/var-politikk/helse-og-omsorg/ SV: https://www.sv.no/blog/a-aa/uforetrygd/ NRK: https://www.nrk.no/norge/sv-kritisk-til-hoyres-uforeforslag-1.7975896 E24.no: http://e24.no/jobb/unge-ufoere-skammer-seg-over-aa-faa-trygd/22651200 Dagsavisen: http://www.dagsavisen.no/innenriks/et-svik-mot-de-ufore-1.940277</p>	

Problemstilling til kapittel 14: Sosial ulikhet i Norge	Debattanter:
<p>Fattigdom i Norge Over 100.000 unge i alderen 18-34 år og over 115.000 barn regnes som fattige i Norge. Vi diskuterer årsakene til fattigdommen, og hva som kan gjøres for å redusere antall fattige i verdens rikeste land.</p>	NAV Høyre SV Fattighuset i Oslo Sosiolog
<p>Forberedelse</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Les kildene og lag kortfatta notater og stikkord som er relevante for debatten. 2. Formuler et hovedsyn ut fra kildene og den rollen du skal ha i debatten Finn minst tre argumenter for hovedsynet og begrunn dem. Systematiser argumentasjonen. 3. Formuler motdebattantenes hovedsyn. Lag motargumenter og begrunn dem ut fra eget hovedsyn. Du bør ha tre motargumenter. 	
<p>Kilder</p>	
<p>Læreboka Sosio kapittel 14 NRK: https://www.nrk.no/valg2013/klar-okning-blant-unge-fattige-1.11197048 Norsk psykologforening: http://psykologtidsskriftet.no/index.php?seks_id=99948&a=3 SSB: https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/levekar/statistikk/fattigdomsproblemer-levkarsundersokelsen FriFagbevegelse: https://frifagbevegelse.no/nyheter/atte-fakta-om-forskjellsnorge-6.158.811822.8e6de4736d VG: http://www.vg.no/nyheter/innenriks/nav/nav-rapport-stoerre-forskjeller-og-flere-fattige-i-norge/a/23870428/ NRK: https://www.nrk.no/nordland/maria-_20_-vokste-opp-i-en-fattig-familie_-_det-er-fortsatt-tabu-i-verdens-rikeste-land-1.12767975 Høyre: https://hoyre.no/2020/08/18/var-aller-viktigste-jobb-er-a-bekjempe-arsakene-til-fattigdom/ ABC: https://www.abcnyheter.no/nyheter/2017/02/12/195276949/sv-vil-ha-mer-barnetrygd-mot-fattigdom Adresseavisa: https://www.adressa.no/midtnorskdebatt/i/3EBWRd/leon-bafondoko-kanskje-er-det-for-tidlig-aa-bli-erklaert-ufoer-i-saa-ung-alder</p>	

Vurderingskriterier for debatt med forberedelse

HØY MÅLOPPNÅELSE

MIDDELS MÅLOPPNÅELSE

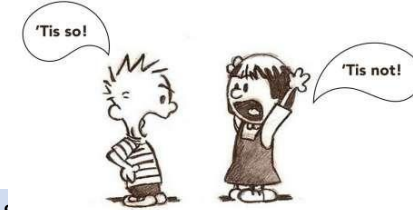
LAV MÅLOPPNÅELSE

	HØY MÅLOPPNÅELSE	MIDDELS MÅLOPPNÅELSE	LAV MÅLOPPNÅELSE
Forberedelse arbeidsinnsats gruppedynamikk disponering av tid disponering av oppgave	Eleven har en tydelig rolle og gir konstruktive bidrag til debatten. Eleven viser ansvar for helheten ved klar disponering av oppgava. Eleven disponerer og utnytter tida godt	Eleven tar ansvar for fellesoppgaver og for egne oppgaver i debatten. Eleven klarer å disponere tida innenfor oppsatt plan.	Eleven tar delvis ansvar for egen oppgave, men gjør lite eller ingenting for helheten i debatten samlet. Eleven klarer ikke å disponere verken oppgave eller tida innenfor oppsatt plan.
Innhold: fakta og saklighet vurdering og refleksjon kunnskaper	Eleven kan bruke fakta og eksempler på en selvstendig og reflektert måte, og kommer med egne vurderinger om saken. Eleven viser gjennom debatten svært gode kunnskaper om emnet.	Eleven viser til fakta og eksempler i debatten, og har tidvis noe refleksjon og vurderinger. Eleven har tilegna seg noen kunnskaper om emnet	Eleven kan gjenfortelle innholdet i kildene uten egen refleksjon og vurdering. Argumentasjonen er en reproduksjon av fakta og viser få eller ingen kunnskaper om emnet.

Kjør debatt!

Fagdag 13/2: Fordeling av goder og sosial ulikhet

<p>Framføring</p> <p>verbal kommunikasjon visuell kommunikasjon gruppedynamikk</p>	<p>Eleven har et presist og reflektert språk. Eleven viser stort engasjement i debatten. Eleven gir støttende og konstruktive innspill når andre på gruppa er aktive</p>	<p>Eleven får fram budskapet sitt på en god måte, og viser tidvis et godt engasjement. Eleven kommer med noen innspill når andre på gruppa er aktive</p>	<p>Eleven har ikke kommunisert nok til å få fram budskapet sitt på en klar og tydelig måte. Eleven er kun passiv tilhører når de andre på gruppa er aktive</p>
<p>Kilder:</p>	<p>Eleven viser svært god oversikt og en kritisk tilnærming til kildene</p>	<p>Eleven referer til flere kilder, men mangler en kritisk tilnærming</p>	<p>Eleven referer bare til en kilde uten kritisk refleksjon</p>